

in de Statuten en het Huishoudelijk Reglement. Er zal voor worden zorg gedragen, dat althans de afdeelingen hun zienswijze tijdig kenbaar kunnen maken aan het Bestuur.

De plaats, waar de Alg. Verg. zal plaats hebben, zal later worden vastgesteld.

Ten slotte moge er hier op aangedrongen worden, het Hoofdbestuur tijdig op de hoogte te stellen van event. suggesties, welke op de Alg. Verg. ter sprake kunnen worden gebracht.

Afdeeling Tegal. — Het Hoofdbestuur deelt met voldoening mede, dat de oprichting op 16 Aug. j. l. van een nieuwe Afdeeling Tegal der N.I.N.V. een feit is geworden. Zij begint met liefst 46 leden! „En er volgen er nog meer”, vermeldde de brief van den heer F.J. PRONK, de oprichter van deze jongste spruit onzer Vereeniging. Dit beteekent niet slechts een belangrijke uitbreiding t.a.v. de belangstelling in de tropische natuur, maar tevens een waardevolle steun aan de Vereeniging in haar geheel. Gaarne wordt hier een eere-saluut gebracht aan hem, die door zijn volharding zoo'n groot succes wist te behalen. Met *zijn* in Mei georganiseerde tentoonstelling, had de heer PRONK reeds veel bereikt; thans werd de kroon op zijn werk gezet door de oprichting zelf. Als voorzitter der nieuwe Afdeeling zal hij de stuwkracht blijven en haar succes garandeeren.

Op den oprichtingsavond hield de heer W. R. BEEUWKES, controleur B. B. te Brebes, een interessante causerie over „Natuurbescherming”. Op het oogenblik zijn reeds eenige excursies en een lezing van Dr L. J. TOXOPEUS uit Buitenzorg in voorbereiding.

Het Bestuur werd als volgt samengesteld:

F. J. PRONK — Voorzitter.

Jhr Th. J. M. DE VILLENEUVE — Secretaris.

Th. J. BOSSINK — Penningmeester.

W. R. BEEUWKES, G. J. DERENS — Commissarissen.

Het ziet er naar uit, dat de heer PRONK met zijn werk de woorden zal logenstraffen, die de voorzitter der N.I.N.V. in Dec. 1936 neerschreef in de Jubileum-Uitgave van het maandblad: „Het in het leven roepen van nieuwe, levenskrachtige Afdeelingen moet practisch uitgesloten worden geacht”. Wanneer—naar zich werkelijk laat aanzien—de Afdeeling Tegal inderdaad levenskrachtig zal blijken te zijn, kan een dergelijke weerlegging slechts met voldoening worden aanvaard. Laten wij hier dus onze beste wenschen uitspreken voor een gestadigen groei van de Afdeeling Tegal.

HET HOOFDBESTUUR.

KORTE MEDEDEELINGEN

Het natuurlijk voedsel van de tjelepoek. — In zijn mededeeling „Iets over de tjelepoek” op blz. 104–105 van dezen jaargang, schrijft de heer VAN BEMMEL over het voedsel van bovengenoemd uiltje o. m.: Van kakkerlakken, die in de natuur het hoofdvoedsel schijnen uit te maken (cursiveering van mij — B.), ... Ook in VAN BALEN's „Dierenwereld” (II, p. 215) leest men: „...aast op kakkerlakken, mestkevers, enz.,...”.

Naar aanleiding van deze opgaven geef ik hieronder een citaat uit de aantekeningen van mijn vader weer, waaruit blijkt, dat de tjelepoek zich in de vrije natuur weliswaar voor het grootste deel met insecten voedt, doch zeker niet „hoofdzakelijk met kakkerlakken”.

„Insekten bilden nach meinen bisherigen Erfahrungen seine Hauptnahrung, denn ich fand in den (22) von mir untersuchten Mägen ausser einem Tausendfüßler und einer Assel nur Käfer (12×), Heuschrecken (7×), Raupen (2×), je einmal einen Nachtschmetterling, Schaben und Grillen, und nicht näher bestimmte Insektenreste (7×).

M. BARTELS Jr.

Nog iets over het voedsel van de tjelepoek. — In de Korte Mededeelingen van Juni 1939 schrijft de heer A. C. V. VAN BEMMEL over het voedsel van het Maleische Dwergooruiltje of de tjelepoek [*Otus bakkamoena lempiji* (HORSF.)]. Een door hem in gevangenschap grootgebracht exemplaar leeft goeddeels van vleesch, afgewisseld met insecten (kevers). „Van kakkerlakken, die in de natuur het hoofdvoedsel schijnen uit te maken, had hij bepaald een afkeer”. Tegenover zijn waarnemingen stelt de schrijver de ervaringen van HOOGERWERF en mij (Ardea 26, 1937, p. 157,—ten rechte van mij alleen) met een jonge tjelepoek, „die alleen kakkerlakken wilde eten en vleesch pertinent weigerde” VAN BEMMEL geeft mijn mededeeling niet geheel juist weer. Ik schreef in Ardea: „Kakkerlakken en sprinkhanen verslond hij met graagte; omdat wij hem geen insecten in voldoende hoeveelheid konden geven, hebben wij het ook met gehakt rauw vleesch geprobeerd, maar dit voedsel werd óf geweigerd, óf, als het met dwang in de keel was gestopt, dadelijk weer uitgebraakt.....”.

Men ziet dus, dat mijn uiltje niet alleen met kakkerlakken, maar ook met sprinkhanen en andere insecten (o. a. libellen en torren) werd gevoerd.

Intusschen heb ik sedert de verschijning van HOOGERWERF's en mijn artikel in *Ardea* een nieuwe ervaring met een tjelepoek in gevangenschap opgedaan. Het diertje was als donsjong door een mijner familieleden voor een stuiver uit de handen van een paar katjongs gered. Drie à vier maanden hield mijn familielid de tjelepoek, daarna heb ik mij er over ontfermd. Dit uiltje slikte wél vleesch, bij voorkeur rauw, maar ook licht gebraden, in kleine stukjes. Véél liever at het evenwel insecten: libellen, sprinkhanen, torren, larons, nachtvinders en — alweer met bijzonder veel smaak — kakkerlakken.

Evenals de tjelepoek, waarvan ik in *Ardea* vertelde, nam deze het voer niet alleen uit de hand aan, maar greep het ook zelf; daartoe behoefde de „prooi” niet levend te zijn. Ook dronken beide vogels zelf uit een bakje; de tweede nam daarin af en toe bovendien een bad. Deze gedragingen wijken dus af van die van VAN BEMMEL's uiltje.

Naar aanleiding van mijn mededeelingen waarschuwt VAN BEMMEL, uit waarnemingen aan dieren in gevangenschap conclusies omtrent hun biologie in de vrije natuur te trekken. Al heeft hij het waarschijnlijk niet zoo bedoeld, men zou uit zijn betoog den indruk kunnen krijgen, dat ik een dergelijke conclusie wél getrokken zou hebben. Daarvoor heb ik mij wel gewacht; ik heb slechts feiten geconstateerd, méér niet.

Met de voeding van dieren in gevangenschap of gedeeltelijke gevangenschap heb ik merkwaardige ondervindingen opgedaan: Onze kakkerlakke snoepte graag van de soep en at ook vleesch. Onze bèttèts, die vrij rondvlogen, kregen thuis allerlei sappige vruchten en liever nog broodpap met suiker, terwijl ze peteh-boonen (*Parkia speciosa*), waarop ze volgens de literatuur verzet schijnen te zijn, weigerden; buiten deden ze zich o. a. te goed aan bloesems van verschillende boomen en struiken. Onze otters hadden een afkeer van visch; hun hoofdvoedsel bestond uit roode rijst met magere bouillon, veel rauw vleesch (soms gekookt), eieren en brood met melk. Bovendien vingen ze kakkerlakken, larons en andere insecten. Eén van deze otters zou een moord hebben gedaan voor de welbekende, sterk gekruide... Indische spekkeok. Onze wauwau of o a greep eens naar mijn splitje en nam er een flinken slok van. Neen, uit deze gegevens mag men zeker geen conclusies omtrent het leven van deze dieren in de vrije natuur trekken!

Zooals VAN BEMMEL reeds opmerkt, vindt men in de literatuur insecten als het typische menu van de tjelepoek opgegeven. Deze opgaaf berust op onderzoek van maaginhouden. Ik vraag mij af of het uiltje in de vrije natuur ook op hoogere dieren jacht maakt. Hagedissen? Jonge vogels? Kleine vleermuizen? Weet iemand daaromtrent iets positiefs mede te deelen? — In het alleraardigste boekje van BUCKNILL en CHASEN, „The Birds of Singapore Island” (S'pore, 1927) schrijft BUCKNILL op p. 109: The little collared owl lies up in the daytime well concealed on a leafy branch of a tree or thick high bush and at dusk begins to move about uttering its plaintive little monotonous hoot and catching and eating large flying beetles on which it is said principally to feed. It is said to catch bats; that it can and would eat small birds if it could catch them the writer can vouch for as when he was away from home a well-meaning friend placed one of these owls in the writer's aviary which at that time contained some ten finches and a big cockatoo: the latter, a very self-satisfied owl and some tufts of feathers alone greeted the writer's return!”

Batavia-C., Juli 1939.

SICCAMA.

TE KOOP GEVRAAGD

„De Tropische Natuur” jaargang 25 (1936) geheel, uitgezonderd inhoud en jubileumuitgave; bevens van jaargang 24 (1935) de nummers 8 (Augustus), 11 (November) en 12 (December), alsmede de inhoud van dezen jaargang.

M. HAMELINK, p/a De Javasche Bank, Batavia.

„De Tropische Natuur”, jg. 1 tot en met 11, en de jrg. 14, 15 en 16 compleet met indices, ingenaaid of gebonden, mits in goeden staat. A. DIRKS, Ass.-Resident, Pematang Siantar, S. O. K.

Ruilaanbieding: „De Trop. Natuur” 15, 16 en 17 tegen jg. 3. Drie afl. ter keuze uit jg. 13 (1923), afl. 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 12, en jg. 15 (1926) afl. 12 tegen afl. 12 + register van jg. 6 (1917). Dr L. J. TOXOPEUS, Tjilendek 27, Buitenzorg.

Lantaarnplaatjes (diapositieven) 8×8 cm, op natuurhistorisch gebied. Adres: F. J. PRONK, Tegal (Java).